

Finansdepartementet

Levert elektronisk på www.regjeringen.no

Vår ref.: ASB

Oslo, 01. juli 2020

Innspill til høring om forslag til endret tidfesting av merverdiavgift ved bygge- og anleggsarbeid

Arkitektbedriftene i Norge står ikke på høringslisten, men har likevel valgt å sende inn hørings svar ettersom denne tematikken også angår våre medlemmer.

Arkitektbedriftene i Norge er bransjeorganisasjonen for kontorer med praktiserende arkitekter, landskaps- og interiørarkitekter i Norge. Vår medlemsmasse omfatter rundt 600 bedrifter som totalt har ca. 5000 ansatte, hvilket utgjør ca. 90 % av arkitektbransjen. Arkitektene er en del av bygg- og anleggsnæringen.

Finansdepartementet foreslår å endre forskrift om bokføring § 8-1-2a slik at entreprenører kan utsette fakturering av omtvistede krav til når arbeidet er fullført og dermed utsettes også plikt til å betale merverdiavgift på det omtvistede beløp. Det presiseres at arbeidet anses fullført når oppdragsgiver tar i bruk kontraktsgjenstanden. Bakgrunnen for forslaget er bl.a. den likviditetsulempe som entreprenører utsettes for der det oppstår uenighet om kravets grunnlag eller størrelse og oppdragsgiver av den grunn ikke betaler.

Arkitektbedriftene støtter forslaget til endringer, men da utfordringene gjelder flere enn entreprenørene må endringen utvides til også å omfatte andre aktører i bygg- og anleggsnæringen.

Relevant også for arkitekter

De hensyn som ligger bak endringsforslaget gjør seg gjeldende også for arkitekter, enten de står i direkte kontraktsforhold med byggherre eller der de er underkonsulenter til entreprenøren. Selv om de omtvistede beløp ikke når opp i den størrelsesorden som hos entreprenørene, utgjør det likevel betydelige beløp ift. omsetning og som har innvirkning på både likviditet og drift. Belastningen ved ikke å få betalt for utført arbeid og anvendt arbeidskraft forsterkes ytterligere ved at det må betales merverdiavgift. I ytterste konsekvens har vi sett at bedrifter har vært tilbakeholdne med å fakturere for arbeid det er uenighet og hvor de er pålagt å arbeide videre, særlig der de allerede har store beløp utestående. Standardkontraktene som benyttes for arkitektoppdrag inneholder på samme måte som entreprenørstandardene en «hoppeplikt» som gjør at arkitekten er pålagt å utføre arbeid selv om det foreligger tvist, se NS 8401 pkt. 10.2, 6 ledd.

Det er generelt et høyt konfliktnivå i bygge- og anleggsnæringen. Våre medlemmer opplever stadig oftere at de har utestående honorar og at det tvistes om fakturaenes berettigelse eller størrelse. Vi ser også flere tilfeller der det fremmes motkrav mot arkitekt som utelukkende har til formål å få rett til å holde tilbake betaling for utført arbeide som er fakturert fra arkitektens side.

Påvirkning på underleverandører

I mange oppdrag har arkitekten kontrakt med entreprenøren. Tematikken i høringsnotatet gjør seg kanskje enda sterkere gjeldende i disse tilfellene ettersom entreprenørens likviditetsulempe ved omtvistede krav videreføres så langt det går til underliggende omsetningsledd. Dette gjøres gjennom å innta back-to-back klausuler i kontrakten, hvor sentrale bestemmelser fra hovedkontrakten videreføres i kontraktsforholdet mellom entreprenør og arkitekt/rådgivende ingeniør/underentreprenør. Hoppeplikt er da akkompagnert med en bestemmelse om at faktura først vil bli betalt når entreprenør har fått betaling fra eller underlaget er godkjent av oppdragsgiver. Disse kravene inngår gjerne i sluttoppgjøret mellom entreprenør og oppdragsgiver. Dermed må entreprenørens kontraktsmedhjelpere vente helt til den store tvisten har funnet sin løsning og ettersom kontraktsmedhjelperne som regel avslutter sitt arbeid før entreprenøren må de vente enda lenger enn entreprenøren på sitt oppgjør og tilbakebetaling av merverdiavgift.

Slik vi oppfatter forslaget omfatter endringen kun entreprenørens faktureringsplikt. Arkitekter, ingeniører, tekniske entreprenører eller andre som står i et kontraktsforhold enten direkte med oppdragsgiver eller med en entreprenør som har kontrakt med oppdragsgiver, og som leverer deler av et bygg- eller anleggsarbeid, vil ikke omfattes og må fremdeles fakturere underveis i prosjektet.

Konklusjon

Gitt at vi har forstått forslaget riktig mener vi at endringen bør utvides til også å omfatte disse aktørene i bygg- og anleggsnæringen.

Når det gjelder det materielle innholdet i endringen er vi av den oppfatning at kun deler av utfordringene bransjen opplever løses. For de tvistene som ikke løser seg frem til fullført prosjekt, og som verserer årevis i rettsapparatet, vil likviditetsbelastningen være like fullt tilstede.

Med vennlig hilsen

Egil Skavang

adm.dir

Anette Sjøby Bakker

jur. sjefsrådg.